

HEFAJSTOS

STAROŻYTNY OGNIOMISTRZ

Hefajstos był władcą ognia, patronował rzemieślnikom, którzy próbowali ujarzmić ten żywioł: kowalom, złotnikom, płatnerzom (średniowieczny rzemieślnik wykonujący zbroje).

Starożytni łączyli moc Hefajstosa z takimi zjawiskami natury, jak tryskanie gejzerów czy wybuchy wulkanów. Właśnie w dymiących kraterach miały się znajdować kuźnie boga ognia i jego pomocników - cyklopów.

Hefajstos chętnie przebywał na Sycylii, jednak na ulubioną siedzibę obrał wyspę Lemnos. Właśnie tam miał warsztat, w którym się zaszywał, gdy chciał uciec przed bogami olimpijskimi naśmiewającymi się z jego ułomności. Wiecznie młodzi i piękni, z pogardą patrzyli na brzydkiego i chromego władcę ognia.

OKOLICZNOŚCI NARODZIN

I wersja mitu:

- bóg był synem Hery i Zeusa, i wcale nie kulął od urodzenia, a potężny ojciec zawsze cenił jego talent;
- to właśnie Hefajstos dopomógł przy narodzinach Ateny, rozplatawszy Zeusowi głowę, by bogini mądrości mogła się wydostać na świat.
- Hefajstos został kaleką po tym, jak ojciec stracił go z Olimpu za to, że ośmielił się przyjść z pomocą Herze, ukaranej przez męża za prześladowanie Heraklesa i zawieszanej na zboczu góry na łańcuchach, z obciążeniem w postaci ciężkich kowadeł przytwierdzonych do nóg.

II wersja mitu:

- Hefajstosa poczęła sama Hera, by zemścić się za zrodzenie przez Zeusa Ateny, która stała się jej ukochaną córką.
- Gdy okazało się jednak, że Hefajstos jest chromy, Hera zrzuciła go z Olimpu, wstydząc się kpin pozostałych bogów.
- Niechciane przez matkę dziecko spadało przez cały dzień, aż runęło do Oceanu, gdzie przygarnęły je morskie boginie Eurynome i Tetyda.
- Hefajstos dorastał pod ich czułą opieką. Za siedzibę obrał wyspę Lemnos na Morzu Egejskim.
- Otworzył kuźnię i zaczął wyrabiać dla swoich wybawicieli piękne ozdoby, których zazdrościli im wszystkie mieszkanki Olimpu.

TRON - PUŁAPKA

- Hefajstos postanowił ukarać swoją boską matkę za wyrządzoną mu w dzieciństwie krzywdę. Wykonał wspaniały tron, który w rzeczywistości był wyszukaną pułapką. Wystarczyło usiąść na nim choćby na chwilę, by uaktywnił się mechanizm unieruchamiający ofiarę.
- Bóg wystawił tron na Olimp dla Hery jako królowej bogów.
- Wyrodna matka, zachwycona prezentem, od razu zasiadła na wspaniałym siedzisku, uznając je za godne królewskiej małżonki Zeusa.
- Metalowe obejmy natychmiast przytwierdziły Herę do tronu. Nikomu nie udało się uwolnić bogini, więc w końcu posłano po Hefajstosa, obiecując mu rękę Afrodyty za wypuszczenie matki z pułapki.

KULAWA MIŁOŚĆ

Bogowie spełnili swoją obietnicę i Hefajstos poślubił Afrodytę, ale nie było to szczęśliwe małżeństwo. Bogini notorycznie zdradzała męża.

BÓG PRACUJĄCY

- Hefajstos to jedyny bóg, poza Ateną, który oddawał się ciężkiej fizycznej pracy. Znał wszystkie tajniki metalurgii, był zmyślnym konstruktorem i wynalazcą. Starożytni przypisywali mu wykonanie wozu boga słońca Heliosa, sporządził zbroje i słynne tarcze największych herosów świata grecko-rzymskiego: Achillesa i Eneasza.
- Hermes zaprojektował też skrzydlate sandały Hermesa, ulepił z błota ciało Pandory oraz przykuł do skał Kaukazu dobroczyńcę ludzkości - Prometeusza.

ATRAKCYJNY BRZYDAL

Popularność wśród malarzy Hefajstos paradoksalnie zawdzięcza swojej brzydocie. W starożytności najczęściej przedstawiano boga w pozycji siedzącej, by zamaskować jego fizyczną ułomność.

Hefajstos fascynował twórców także dlatego, że uczestniczył w niezwykłych wydarzeniach, jak na przykład narodziny Ateny.

KONIEC

Powyższy materiał o Hefajstosie został przygotowany na podstawie książki Katarzyny Marciniak pod tytułem "Mitologia grecka i rzymska"

